

visie niet op de juiste wijze kan beoordelen. Televisie is gericht op de huiskamer. Wie in de gelegenheid is geweest de ontwikkeling in deze eerste tijd thuis te volgen, zal moeilijk meer afstand kunnen doen van zijn toestel. Hij is verknocht geraakt aan het wonder, dat televisie in feite is.

Wij, mensen van de twintigste eeuw, zijn heel wat gewend. Wetenschap en techniek hebben in onze tijd veel verwezenlijkt van wat vroeger voor onmogelijk werd gehouden. Electronen beheersen ons leven, omdat de mensheid geleerd heeft electronen te beheersen. Wij draaien een knopje om en we hebben licht, we draaien een ander knopje om en ons radiotoestel zeeft muziek of gesproken woord uit de aether. En wie de beeldknop van zijn televisietoestel omdraait, kan in zijn eigen huiskamer beelden aanschouwen van gebeurtenis-

sen, die zich op datzelfde ogenblik op ver verwijderde plaatsen afspeelen. Hij kan „er bij” zijn, zonder dat hij uit z'n stoel behoeft op te staan. Dat is gróóts. Dat is zelfs beangstigend. De televisie brengt 'n heel nieuw aspect in ons leven.

Is deze nieuwe verworvenheid een zegen of een vloek? Dat ligt aan de mensheid zelve. De radio heeft enerzijds vervlakking teweeggebracht in veler leven, omdat het zo gemakkelijk is een knopje om te draaien en maar aan te horen, bewust of onbewust, wat anderen voortbrengen aan muziek of woorden. Anderzijds heeft hij ook ontzaglijke rijkdom geschonken en voor velen een machtige rol gespeeld voor vorming van smaak en eigen oordeel. Door televisie kan de vervlakking nog verder voortschrijden, de menselijke gemakzucht nog meer worden aangewakkerd, maar aan de andere kant kan de televisie veel

meer leren en veel meer doen genieten dan de radio. Tenminste, als men dit grote geschenk van de moderne techniek goed weet te beheren....

Afspiegeling van radiobestel?

Nederland weet nog niet goed raad met z'n televisie. Wel wordt door hen, die in het huidige experimentele stadium de programma's mogen verzorgen, al na een praktijkervaring van luttele maanden vaak prachtig werk geleverd, maar de vraag, wie uiteindelijk het beheer over het nieuwe medium zal voeren, is nog steeds aan de orde.

Om zich op die vraag te kunnen beraden, werd door de regering een Televisieraad ingesteld, die zijn bevindingen heeft vastgelegd in een lijvig rapport, dat in December jongstleden aan de minister van onderwijs, kunsten en wetenschappen werd aangeboden. Men begrijpt hoe moeilijk het televisieprobleem hier in Nederland is. In ons radiobestel zijn de vijf omroepverenigingen, vertegenwoordigers van de voornaamste geestelijke stromingen in ons volk, de samenstellende bestanddelen. Ze hebben twee zenders ter beschikking, waarvan bij toerbeurt gebruik gemaakt wordt. Het is een historisch gegroeide oplossing, die men kan betreuren of toejuichen, al naar gelang van zijn persoonlijke instelling, maar het is in elk geval een oplossing.

De vraag is nu, of deze oplossing ook bruikbaar is ten aanzien van de televisie. Oppervlakkig gezien zou men denken van wél, maar... de televisie is anders geaard dan de radio. Er zijn geen twee verschillende zenders voor de televisie, er is slechts één studio, er is een vooralsnog zeer beperkte zendtijd. En televisie is duur. Heel duur zelfs.

In het rapport van de Televisieraad wordt de huidige toestand, waarin de vijf omroepverenigingen vrijwel de gehele zendtijd onderling verdelen in eigen programma's, zonder uitzicht geacht. Men behoeft geen ingewijde te zijn om te weten, dat er rond de televisie al heel wat geharrewar is geweest. De door velen begeerde samenwerking op gebied, waar die mogelijk is, kon niet tot stand worden gebracht. Tot nu toe is het gezamenlijk programma in de

televisie beperkt gebleven tot hoge uitzonderingen — als we tenminste het weeroverzicht, dat getrouw in elke normale uitzending wordt voorgeschoteld, niet meerekenen....

De Nederlandse televisie

De Televisieraad stelt samenwerking tussen de programma-verzorgende organen, dus bundeling van krachten, als een eerste eis voor een gezonde ontwikkeling in de toekomst. Eendracht maakt macht, is een oude Nederlandse wijsheid, die in het rapport sterk beklemtoond wordt. En dat eendracht inderdaad machtig maakt, hebben we, na de ramp die ons land in Februari trof, op allerlei gebied kunnen vaststellen. Warempel ook op het beeldscherm van ons televisietoestel....!

Fantasie werd realiteit

Het is niet aan ons, voorspellingen te doen omtrent het toekomstig televisiebestel in ons land. Het rapport van de Televisieraad ligt bij de minister op tafel en het zal eerlang door de volksvertegenwoordiging worden behandeld. Er zal dan, naar men beweert, ook een minderheidsrapport worden ingediend door de omroepverenigingen, die weliswaar in de Televisieraad vertegenwoordigd zijn, maar die toch hun eigen standpunt naast dat van de Raad als geheel willen stellen.

Maar welke de vorm ook moge zijn, waarin de organisatie definitief gegoten zal worden, de televisie zal Nederland voor zich winnen. En de glanzende kijkkasten zullen tot een normale verschijning in de Nederlandse huiskamer worden. De pioniersarbeid, die de Nederlandse firma Philips op dit terrein verricht heeft, zal niet zonder gevolgen blijven.

Ver voor de oorlog diende de televisie zich reeds aan. Gedurende de lange, lange jaren, dat er overal ter wereld in de laboratoria aan draadloze beeldoverbrenging gezwoegd werd, werd het publiek soms even in de gelegenheid gesteld, een glimp van het nieuwe medium op te vangen. Op Jaarbeurzen en tentoonstellingen werden in de dertiger jaren demonstraties gegeven, die, hoe gebrekkig de beelden toen ook nog waren, grote indruk maakten. De twintigste-eeuwse mens is geneigd gauw te

Debuut voor de televisie. De pas ontdekte zangeres Mieke Telkamp uit Oldenzaal maakte in een variété-uitzending haar opwachting bij de kijkers-luisteraars.

Camera-repetitie. De cabaretière Martie Verdentus, gekleed in een... ochtendjapon, die echter op het beeldscherm de indruk maakt van een „beeld"-schone avondjapon, neemt 's middags vóór de uitzending haar conférence door. De zonnebril, die nu haar ogen beschermt tegen de felle lampen, zal 's avonds geen dienst mogen doen.

